

Sbírka zákonů

Republiky československé

Částka 33

Vydána dne 24. prosince 1958

Cena 50 haléřů

OBSAH:

80. Vyhláška o úplném znění zákona č. 107/1953 Sb., o devizovém hospodářství.

80**Vyhláška ministra financí**

ze dne 11. prosince 1958

o úplném znění zákona č. 107/1953 Sb.,
o devizovém hospodářství

Podle čl. 2 zákona č. 64/1958 Sb. vyhlašuji v příloze úplné znění zákona č. 107/1953 Sb., o devizovém hospodářství, vyplývající z čl. 1 zákona č. 64/1958 Sb.

Ďuriš v. r.

Příloha vyhlášky č. 80/1958 Sb.**Zákon**

ze dne 22. prosince 1953 č. 107 Sb.,

o devizovém hospodářství,
ve znění vyplývajícím ze zákona č. 64/1958 Sb.

Národní shromáždění Republiky československé usneslo se na tomto zákoně:

§ 1

Úspěšné plnění státního plánu rozvoje národního hospodářství vyžaduje, aby vývoz a dovoz peněz a jiných hodnot, provádění platů do ciziny a z ciziny, jakož i nakládání s některými hodnotami, byly nově upraveny a podrobeny kontrole podle tohoto zákona.

§ 2

(1) Vývoz a dovoz československých peněz je zakázán.

(2) Ministr financí může v dohodě s ministrem zahraničního obchodu povolit výjimky z ustanovení odstavce 1.

(3) Vývoz a dovoz platebních dokumentů (šeků, směnek, poukázek, pověřovacích listů a jiných platebních příkazů) znějících na československou měnu a československých peněz vzatých z oběhu je dovolen jen s povolením ministerstva financí.

(4) Jen s povolením ministerstva financí, a pokud jde o případy spadající podle tohoto zákona do působnosti ministerstva zahraničního obchodu, s povolením tohoto ministerstva je dovoleno vyvážet:

- a) cizozemské peníze a platební dokumenty znějící na jinou než československou měnu,
- b) drahé kovy (zlato, stříbro a platinu ve stavu nezpracovaném, dále v polotovarech, ve směsi, ve slitině, ve zlomech apod., jakož i v neplatných mincích, v nichž je více než 10 % ryzího stříbra, nebo více než 1 % ryzího zlata nebo platiny), drahokamy, perly a výrobky z drahých kovů, drahokamů a perel, pokud nejde o obchodní zásilky takových výrobků podniky zřízenými pro provádění zahraničního obchodu (dále jen „podniky pro zahraniční obchod“),

c) fondovní hodnoty (zejména akcie, obligace, zástavní listy, úrokové a dividendové kupóny a talóny), dále vkladní knížky, životní pojistky, depozitní potvrzenky a plně moci k nakládání s majetkovými hodnotami v cizině.

(5) Dovoz hodnot uvedených v odstavci 4 je volný. Tyto hodnoty však musí být při dovozu ohlášeny a předloženy celním orgánům. Výjimky stanoví ministr financí v dohodě s ministrem zahraničního obchodu.

(6) Dovezené cizozemské peníze, platební dokumenty znějící na cizí měnu a drahé kovy mohou být v tuzemsku směněny, popřípadě zpeněženy jen prostřednictvím Státní banky československé nebo jiných míst. Tato místa určí ministerstvo financí, a jde-li o místa v oboru působnosti jiného ministerstva, v dohodě s tímto ministerstvem. Prováděcí předpisy stanoví, v kterých případech musí být prokázáno, že ke směně nebo zpeněžení došlo.

§ 3

(1) Organizace pověřené ministerstvem financí mohou přijímat od cestujících do ciziny na jejich vlastní náklad do úschovy hodnoty, jejichž vývoz je zakázán nebo k jejichž vývozu nemají povolení (§ 2). Kde takové orgány nejsou zřízeny, je k tomu oprávněna celnice. Podmínky úschovy se řídí občanským zákonem (§ 422 a násl. obč. zák.).

(2) Hodnoty nevyzvednuté do 1 roku od převzetí do úschovy připadají státu.

§ 4

(1) Státní banka československá provádí úhrady do ciziny a přiděluje cizí měny podnikům pro zahraniční obchod a podnikům obchodujícím s cizinou se zbožím nevyhrazeným podle předpisů o státní organizaci zahraničního obchodu k placení jejich závazků vzniklých v souvislosti s prováděním zahraničního obchodu a mezinárodního zasilatelství. Tím nejsou dotčeny předpisy o řízení zahraničního obchodu a mezinárodního zasilatelství. Platy z důvodů patentní nebo známkové a vzorové ochrany, jakož i licenční platy všeho druhu, platy za technickou dokumentaci,

zlepšovací návrhy a objevy a obdobné platy provádí Státní banka československá na podkladě povolení ministerstva zahraničního obchodu.

(2) V jiných, než v odstavci 1 uvedených případech provádí Státní banka československá úhrady do ciziny a cizí měnu přiděluje jen na podkladě povolení ministerstva financí.

(3) Vláda určí způsob stanovení kursů cizích měn a stanoví pro tuzemskou potřebu ceny zlata a ostatních drahých kovů.

§ 4a

(1) Devizoví tuzemci (§ 5 odst. 1) a cizozemci [§ 6 odst. 1 písm. b)] smějí konat úhrady do ciziny a z ciziny v jakékoliv měně jen prostřednictvím Státní banky československé.

(2) Devizoví tuzemci smějí vyrovnávat pohledávky a závazky vůči cizině jiným než v odstavci 1 uvedeným způsobem jen s povolením ministerstva financí; jde-li o případy spadající podle tohoto zákona do působnosti ministerstva zahraničního obchodu, uděluje takové povolení toto ministerstvo.

§ 5

(1) Fyzické osoby, které mají v tuzemsku své bydliště nebo se zde alespoň po dobu 1 roku zdržují, dále českoslovenští příslušníci, kteří se zdržují v cizině z příkazu československých státních a jiných orgánů, a rodinní příslušníci takových osob, kteří se s nimi v cizině zdržují, jakož i osoby právnické, které mají v tuzemsku své sídlo (dále jen „devizoví tuzemci“), jsou povinni:

a) dbát o to, aby jim byly uhrazeny prostřednictvím Státní banky československé jejich pohledávky vůči cizině, ať jich nabyli jakýmkoli způsobem, ihned při splatnosti platem do tuzemska, a to úhradou ve měně, na niž zní pohledávka, nebo způsobem a ve lhůtě stanovené ministerstvem financí, anebo, pokud jde o úhrady pohledávek u podniků nebo z případů uvedených v § 4 odst. 1, ministerstvem zahraničního obchodu,

- b) nabídnout Státní bance československé ke koupi nejpozději do 10 dnů po nabytí nebo potom, kdy se stali devizovými tuzemci, cizozemské peníze, platební dokumenty znějící na cizí měnu a drahé kovy,
- c) zpeněžit na výzvu ministerstva financí způsobem jím stanoveným nemovitosti a jiné majetkové hodnoty, které mají v cizině, dále fondovní hodnoty splatné v cizině (cizozemské fondovní hodnoty), ať jsou kdekoliv, nebo uposlechnout jeho příkazu, pokud jde o jiné naložení s těmito hodnotami; pokud jde o práva patentní, licenční, známková a vzorová, je k výzvě nebo příkazu příslušné ministerstvo zahraničního obchodu.

(2) Devizoví tuzemci zdržující se z jakéhokoli důvodu v cizině nabídnou hodnoty uvedené v odstavci 1 písm. b) Státní bance československé do 10 dnů po návratu do tuzemska.

(3) Povinnosti podle odstavců 1 a 2 trvají, pokud má devizový tuzemec ve svém majetku hodnoty, které si má dát uhradit nebo které má nabídnout anebo zpeněžit.

(4) Ministr financí může

- a) stanovit, že se určité osoby nepovažují za devizové tuzemce, i když se zdržují v tuzemsku déle než 1 rok,
- b) povolit úlevy z povinnosti nabídnout Státní bance československé drahé kovy.

§ 6

(1) Devizoví tuzemci jsou povinni ohlásit:

- a) pohledávky vůči cizině, nemovitosti a majetkové účasti, které mají v cizině, své cizozemské fondovní hodnoty a nároky vůči cizině na dědictví, na odkaz nebo na jiná peněžitá plnění z jakéhokoliv důvodu;
- b) fondovní hodnoty a tuzemské nemovitosti devizových cizozemců, které pro devizové cizozemce opatrují nebo spravují; za devizové cizozemce se považují jiné fyzické a právnické osoby než devizoví tuzemci;
- c) závazky vůči cizině,
- a to do 10 dnů po vzniku uvedených práv a závazků, nabytí hodnot, jejich převzetí do

držby nebo správy, anebo po tom, kdy se stali devizovými tuzemci, popřípadě do 10 dnů po tom, kdy se o vzniku práv a závazků nebo o nabytí hodnot dovědí. Devizoví tuzemci, kteří se zdržují v době, kdy mají povinnost podat hlášení, v cizině, podají hlášení do 10 dnů po svém návratu do tuzemska. Devizoví tuzemci jsou povinni stejným způsobem ohlásit změny týkající se práv, závazků a hodnot uvedených pod písm. a), b) a c), jakož i jejich zánik.

(2) Devizoví tuzemci jsou povinni podat na výzvu ministerstva financí a orgánů jim zmocněných, popřípadě ministerstva zahraničního obchodu, i jiná hlášení a zprávy o okolnostech přímo i nepřímo závazných z hlediska devizového hospodářství a předložit potřebné doklady.

(3) Způsob hlášení (odstavce 1 a 2) a případné úlevy stanoví ministr financí, u podniků nebo u pohledávek a závazků v případech uvedených v § 4 odst. 1 ministr zahraničního obchodu.

(4) S hodnotami uvedenými v odstavci 1 písm. a) a b) je dovoleno nakládat jen s povolením ministerstva financí, u podniků nebo u pohledávek v případech uvedených v § 4 odst. 1 jen s povolením ministerstva zahraničního obchodu, leč by šlo o jejich úhradu do tuzemska, zpeněžení nebo jiné naložení s nimi podle § 5.

(5) Devizoví tuzemci jsou povinni pečovat o ochranu svých pohledávek a o jejich včasnou úhradu, jakož i o ostatní hodnoty uvedené v odstavci 1 písm. a).

(6) Devizoví tuzemci nesmějí bez povolení ministerstva financí, a pokud jde o podniky uvedené v § 4 odst. 1 a o práva patentní, licenční, známková a vzorová, bez povolení ministerstva zahraničního obchodu:

- a) platit v tuzemsku devizovým cizozemcům anebo komukoliv v jejich prospěch nebo z jejich majetku v tuzemsku, a to v jakémkoliv měně nebo jakýmkoliv způsobem,
- b) vstupovat v smluvní závazky v poměru k cizině nebo uznávat závazky v poměru k cizině,

c) převádět na devizové cizozemce své tuzemské nemovitosti a fondovní hodnoty, jakož i práva autorská, nakladatelská, patentní, známková, z chráněných vzorů a z vynálezů, a propůjčovat jim tato práva a oprávnění k výrobním postupům.

(7) Devizoví tuzemci nesmějí bez povolení ministerstva financí kupovat cizozemské peníze, platební dokumenty znějící na jinou než československou měnu, drahé kovy a cizozemské fondovní hodnoty, nejde-li o případy uvedené v § 4 odst. 1.

(8) Je-li k dlužníkovu plnění, které se vymáhá soudně, třeba povolení, povolí soud exekuci jen tehdy, je-li mu toto povolení předloženo. Povolení k plnění dlužníkovu si může vyžádat i věřitel.

§ 7

(1) Ministerstvo financí a orgány pověřené podle § 7a jsou oprávněny za účelem dohledu nad zachováváním tohoto zákona a předpisů podle něho vydaných provádět vnější i vnitřní prohlídky zavazadel, dopravních prostředků, listovních a jiných zásilek, jakož i prohlídky osob a kontrolu zejména obchodních a jiných zápisů a dokladů; zároveň mohou vyžadovat od kontrolovaných a prohlížených osob potřebná vysvětlení.

(2) Oprávnění podle odstavce 1 přísluší též ministerstvu zahraničního obchodu v případech, které podle tohoto zákona spadají do jeho působnosti.

(3) Při provádění prohlídek a kontrol (odstavce 1 a 2) musí být šetřeno zákonných předpisů o ochraně svobody osobní, domovní a tajemství listovního.

(4) Státní úřady a jiné orgány jsou povinny podporovat ministerstvo financí a ministerstvo zahraničního obchodu při provádění úkolů uložených jim tímto zákonem a oznamovat jim k jejich dožadání všechny potřebné údaje, pokud tomu nebrání zvláštní ustanovení.

§ 7a

(1) Ministr financí se zmocňuje, aby k provedení tohoto zákona vydal prováděcí předpisy. Může též přenést působnost vyplývající ze zákona pro ministerstvo financí na jiný orgán; jde-li o orgán v oboru působnosti jiného ministra, činí tak v dohodě s tímto ministrem.

(2) Ministr zahraničního obchodu může v dohodě s ministrem financí vydat pro případy, které podle tohoto zákona spadají do jeho působnosti, prováděcí předpisy.

(3) Generální ředitel Státní banky československé může se souhlasem ministra financí pověřit jiné organizace úkoly, které je podle tohoto zákona povinna plnit Státní banka československá.

§ 8

Zrušují se zákon č. 92/1946 Sb., o vázaném devizovém hospodářství (devizový zákon), ve znění zákona č. 184/1948 Sb., vládní nařízení č. 37/1952 Sb., o působnosti ministerstva zahraničního obchodu ve věcech devizových, a veškeré předpisy podle nich vydané.

§ 9

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1954,*) provede jej ministr financí v dohodě se zúčastněnými členy vlády.

*) Změny provedené zákonem č. 64/1958 Sb. nabývají účinnosti ode dne 6. listopadu 1958.